

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΣΥΝΟΧΗΣ & ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**

**Αθήνα
Αριθ. Εσωτ. Πρωτ.:**

Ταχ. Δ/ση: Δραγατσανίου 08
Ταχ. Κώδικας: 105 59 - Αθήνα
Πληροφορίες: Κ. Λιακόπουλος
Τηλέφωνο: 2144055235
e-mail: kostis.liakopoulos@gmail.com

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
Αθήνα

ΚΟΙΝ. : Πολιτική Γραμματεία Υπουργού
Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

«Ψεύδη για «πρωτοεισαγόμενο» παιδαγωγικό πρόγραμμα στους Βρεφονηπιακούς σταθμούς.
Ποιος ο πραγματικός στόχος των πειραματισμών σε βρέφη και νήπια;»

ΣΧΕΤ: Η αριθ. πρωτ. **521 και 33/30-10-2024** Ερώτηση και Αίτηση Κατάθεσης Εγγράφων

Σε απάντηση της σχετικής Ερώτησης και Αίτησης Κατάθεσης Εγγράφων, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές της Νέας Αριστεράς κ.κ. Φωτίου Θεανώ, Αναγνωστοπούλου Αθανασία, Αχτσιόγλου Ευτυχία, Ζεϊμπέκ Χουσεϊν, Ηλιόπουλο Αθανάσιο, Πέρκα Θεοπίστη και Τζούφη Μερόπη, σας ενημερώνουμε ότι:

Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ευρωπαϊκή Εγγύηση για το Παιδί, ένας από τους κύριους στόχους που έχει θέσει η Ελλάδα είναι η αναβάθμιση των υπηρεσιών προσχολικής αγωγής και φροντίδας, ώστε να υποστηριχθεί η πολύπλευρη και ολιστική ανάπτυξη των παιδιών ηλικίας έως και 4 ετών. Το ελληνικό RRP δομείται σε 4 πυλώνες, καθένας από τους οποίους περιλαμβάνει ορισμένα συστατικά (components), τα οποία με τη σειρά τους αποτελούνται από μεταρρυθμίσεις, ή/ και επενδύσεις. Στην αρχιτεκτονική αυτή, κάτω από τον 3ο πυλώνα, βρίσκεται το συστατικό 3.4 με τίτλο «Αύξηση της πρόσβασης σε αποτελεσματικές και συμπεριληπτικές κοινωνικές πολιτικές», το οποίο περιλαμβάνει 3 μεταρρυθμίσεις και 6 επενδύσεις. Στο πλαίσιο της υλοποίησης της Δράσης «Ενίσχυση παιδικής προστασίας 16919», Δράση 16919_ Ενίσχυση Παιδικής Προστασίας (Μεταρρύθμιση 3) . Υπόεργο 1 : Ανάπτυξη ολοκληρωμένου προγράμματος σπουδών με στόχο τη γνωστική ανάπτυξη βρεφών και νηπίων (3 μηνών έως 4 ετών) (Κυψέλη)

Με τις διατάξεις του ν. 4837/2021 (Α'178) θεσμοθετήθηκε το Πρόγραμμα «ΚΥΨΕΛΗ», (άρθρο 13 έως άρθρο 20).

Σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις, το πρόγραμμα περιγράφεται ως εξής :

-Στόχος του έργου (άρθρο 13)

α) η ανάπτυξη και η ενίσχυση των δυνατοτήτων και δεξιοτήτων των βρεφών και νηπίων μέσω του παιχνιδιού και με σεβασμό στη μοναδικότητα του, στον ατομικό ρυθμό ανάπτυξης, καθώς και στην ενδυνάμωση της σχέσης μεταξύ οικογένειας και σταθμού.

β) Η τακτική παρακολούθηση και η αξιολόγηση της ανάπτυξης και της προόδου των βρεφών και των νηπίων, προκειμένου να επιτευχθούν η έγκυρη ανίχνευση δυνατοτήτων και αναγκών και η παραπομπή τους για περαιτέρω διερεύνηση τυχόν μαθησιακών δυσκολιών, αναπηριών ή άλλων διαταραχών.

-Αντικείμενο του Προγράμματος (άρθρο 14)

Το πρόγραμμα «ΚΥΨΕΛΗ» περιλαμβάνει:

α) **Το αναλυτικό ωρολόγιο καθημερινό Πρόγραμμα**, στο οποίο ορίζονται ανά ηλικιακή ομάδα, τα διαστήματα για παιχνίδι, δομημένο και μη δομημένο, ομαδικό και ατομικό, σε εσωτερικό και εξωτερικό χώρο, για πολιτιστικά, τεχνολογικά και άλλους είδους εργαστήρια και δραστηριότητες, για αφήγηση και παραμύθι, καθώς και για σίτιση και ανάπαυση βρεφών και νηπίων.

Παράλληλα με το αναλυτικό πρόγραμμα, ορίζονται η στόχευση , όπως η γνωστική, γλωσσική, κοινωνική, σωματική, κινητική, και συναισθηματική ανάπτυξη και το περιεχόμενο του προγράμματος και της κάθε δραστηριότητας και δίνονται οδηγίες και πρακτικές κατευθύνσεις στο προσωπικό των σταθμών για την υλοποίησή τους.

β) **Την τακτική παρακολούθηση και αξιολόγηση των βρεφών και των νηπίων** των σταθμών σε νοητικό, μαθησιακό και ψυχοκοινωνικό επίπεδο, μέσω ειδικών εργαλείων, τουλάχιστον μία φορά ετησίως.

Τα εργαλεία χορηγούνται από ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό στον ατομικό φάκελο κάθε βρέφους και νηπίου, ο οποίος διατηρείται στον σταθμό.

Το ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό ενημερώνει τους γονείς για τα αποτελέσματα και δίνει συμβουλές και κατευθύνσεις στους γονείς και στο προσωπικό του σταθμού. Ο σταθμός λαμβάνει όλα τα απαραίτητα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για την προστασία των προσωπικών δεδομένων βρεφών και νηπίων.

Σημειώνεται ότι, έχει εκδοθεί η με αριθ. 30246/30.03.2022 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 1637), για συγκρότηση Εθνικού Συμβουλίου Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης, έχει εκδοθεί η με αριθ. 13604/14.02.2022 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β' 1057), για κανονισμό Λειτουργίας Εθνικού Συμβουλίου Προσχολικής Αγωγής και Διαπαιδαγώγησης.

Στο πλαίσιο ανασχεδιασμού, για την άμεση εφαρμογή και υλοποίηση του προγράμματος, αναμένεται σε σύντομο χρονικό διάστημα η τροποποίηση κάποιων εκ των ως άνω διατάξεων, στη βάση όσων περιγράφονται και στις δύο προγραμματικές συμβάσεις που έχει υπογράψει το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, με δύο Πανεπιστήμια που διαθέτουν Τμήμα Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία, ειδικεύονται δηλαδή στην έρευνα στο ευρύτερο επιστημονικό πεδίο της αγωγής της πρώιμης παιδικής ηλικίας και στην εκπόνηση παιδαγωγικών μεθόδων, με στόχο την ολόπλευρη ανάπτυξη βρεφών και νηπίων.

Ειδικότερα :

i) Σύμφωνα με την υπ' αριθμ. πρωτ. 4002/14-10-2024 προγραμματική σύμβαση μεταξύ του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος (ΔΙΠΑΕ- ΕΛΚΕ), αναλαμβάνει την υλοποίηση του έργου «*Παιδαγωγικό πλαίσιο για παιδιά ηλικίας έως και τεσσάρων ετών*». Το παιδαγωγικό πλαίσιο θα εφαρμοστεί σε κατ' ελάχιστον 90 βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς.

Το αντικείμενο της σύμβασης περιλαμβάνει τη δημιουργία ολοκληρωμένου παιδαγωγικού πλαισίου, με έμφαση στη μοναδικότητα του κάθε παιδιού και στην παιγνιώδη προσέγγιση κατά την πρακτική εφαρμογή του. Τη συγγραφή υλικού για την επαγγελματική επιμόρφωση των παιδαγωγών και του προσωπικού σε βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, τη δημιουργία εξειδικευμένου υλικού για την υποστήριξη των γονέων και τέλος, την πιλοτική εφαρμογή σε 90 κατ' ελάχιστον σταθμούς.

Η υλοποίηση της εν λόγω προγραμματικής σύμβασης θα βασιστεί στα επιστημονικά στελέχη των τριών τμημάτων Αγωγής & Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία της χώρας (Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδος, Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής και Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων), καθώς και άλλων Πανεπιστημίων της χώρας (πχ. Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Πανεπιστήμιο Κρήτης, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης κ.α.). Θα εμπλακούν συνολικά πάνω από εξήντα (60) ακαδημαϊκά στελέχη των τμημάτων αυτών (μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ και επιπλέον συνεργαζόμενοι ερευνητές και διδακτορικοί φοιτητές). Επίσης, την ομάδα έργου των Ελλήνων ακαδημαϊκών θα πλαισιώσουν περίπου είκοσι καταξιωμένοι επιστήμονες του εξωτερικού (ενδεικτικά αναφέρονται Oxford University, University of Birmingham, University of Sheffield, Monash University, Australian Catholic University, George Mason University, Πανεπιστήμιο Κύπρου κ.α.). Οι επιστήμονες αυτοί θα συνεισφέρουν με την επιστημονική και ερευνητική τους εμπειρία στους τομείς της αξιολόγησης, της δομής, του περιεχομένου του Παιδαγωγικού Πλαισίου σύμφωνα με τα πλέον έγκυρα επιστημονικά δεδομένα.

Παράλληλα, τουλάχιστον δέκα (10) έμπειροι παιδαγωγοί πρώιμης παιδικής ηλικίας θα πλαισιώσουν την ομάδα έργου και θα έχουν το ρόλο του κριτικού αναγνώστη στις διαδικασίες και καλές πρακτικές που θα προταθούν στα πλαίσια του Παιδαγωγικού Πλαισίου.

ii) Σύμφωνα με την υπ' αρ. πρωτ. 4980/1-11-2024 προγραμματική σύμβαση μεταξύ Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής (ΕΛΚΕ ΠαΔα), το Πανεπιστήμιο αναλαμβάνει την υλοποίηση του έργου «*Πρώιμη ανίχνευση, ψυχοεκπαιδευτικές παρεμβάσεις και στοιχεία λειτουργίας των βρεφικών, βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών που προάγουν την ανάπτυξη των παιδιών πρώιμης παιδικής ηλικίας*» καθώς και η με αρ. πρωτ. 1402/14-10-24 προγραμματική σύμβαση μεταξύ Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και του Διεθνούς Πανεπιστημίου της Ελλάδος για την υλοποίηση του έργου «*Παιδαγωγικό πλαίσιο για παιδιά ηλικίας έως και τεσσάρων ετών*».

Στο πλαίσιο του εν λόγω έργου θα αναπτυχθούν δράσεις που εντάσσονται σε τέσσερις άξονες : στην καθοδήγηση και ενημέρωση των παιδαγωγών σε ζητήματα ανάπτυξης των παιδιών, σε δράσεις που εστιάζουν στην επαγγελματική ανάπτυξη και ψυχολογική ενδυνάμωση των

παιδαγωγών πρώιμης παιδικής ηλικίας, στην ανάπτυξη και στάθμιση ψυχομετρικού εργαλείου γνωστικής λειτουργίας των παιδιών και στις ομάδες συμβουλευτικής γονέων. Στην υλοποίηση των επιμέρους δράσεων θα συμμετέχουν συνολικά 22 μέλη ΔΕΠ από το Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, το Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, το Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, το ΔΙΠΑΕ, το Πανεπιστήμιο Πατρών, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης και το Πάντειο Πανεπιστήμιο. Παράλληλα το ΠΑΔΑ θα συνεργαστεί με 12 καθηγητές ακαδημαϊκών ιδρυμάτων του εξωτερικού.

Το ως άνω έργο θα εφαρμοστεί για πρώτη φορά στην Ελλάδα όπως ακριβώς περιγράφεται στις δύο διακριτές προγραμματικές συμβάσεις οι οποίες έχουν υπογραφεί μεταξύ του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και αφενός του ΔΙΠΑΕ και αφετέρου του ΠΑΔΑ. Το πρόγραμμα αποτελεί σταθμό στην ιστορία των βρεφικών, βρεφονηπιακών και παιδικών σταθμών και είναι η πρώτη φορά που χρηματοδοτείται και εφαρμόζεται ένα τέτοιο έργο.

Όσον αφορά τη συνεργασία του ΥΚΟΙΣΟ με το ΔΙΠΑΕ να τονιστεί ότι δεν ιδρύθηκε το 2008, όπως αναφέρεται στο υπ'αρ. 521/30.10.2024 ερώτημά σας αλλά το 2005 (Ν. 3391) και το 2019 ενσωμάτωσε τα ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, Κεντρικής Μακεδονίας και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (Ν. 4610). Το τμήμα Αγωγής και Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία του ΔΙΠΑΕ συντονίζει το έργο της δημιουργίας του παιδαγωγικού πλαισίου. Το εν λόγω τμήμα έχει ιστορία λειτουργίας σαράντα ετών (40) με απόλυτη εξειδίκευση στην επιστημονική κατάρτιση παιδαγωγών που εργάζονται στους βρεφικούς, βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς (πρώην Τμήμα Βρεφονηπιοκομίας και Τμήμα Προσχολικής Αγωγής ως τμήμα των ΤΕΙ και πλέον Τμήμα Αγωγής & Φροντίδας στην Πρώιμη Παιδική Ηλικία ως τμήμα του ΔΙΠΑΕ).

Με τις διατάξεις του άρθρου 104 «Πρόσβαση παιδιών προσχολικής ηλικίας, βρεφών και νηπίων, σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής και φροντίδας, πρόσβαση παιδιών, εφήβων και ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης» του ν.4941/2022 (Α' 113), **θεσπίστηκε πρόγραμμα οικονομικής στήριξης οικογενειών¹**, για την πρόσβαση βρεφών και νηπίων σε υπηρεσίες προσχολικής αγωγής και φροντίδας, καθώς και πρόγραμμα οικονομικής στήριξης οικογενειών για την πρόσβαση παιδιών, εφήβων και ατόμων με αναπηρία σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης, με την εφαρμογή σύγχρονων παιδαγωγικών πρακτικών και δραστηριοτήτων, εκτός σχολικού ωραρίου. Δικαιούχος υλοποίησης του προγράμματος, ορίζεται η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΕΤΑΑ ΑΕ). Η δαπάνη χρηματοδότησης καλύπτεται από ενωσιακούς πόρους των συγχρηματοδοτούμενων Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027, και από Εθνικούς Πόρους.

¹ Το πρόγραμμα ενοποιεί τη δράση «Εναρμόνιση Οικογενειακής και Επαγγελματικής Ζωής» καθώς και το πρόγραμμα «οικονομικής στήριξης οικογενειών, μέσω παροχής θέσεων φροντίδας και φιλοξενίας σε παιδιά προσχολικής ηλικίας» του άρθρου 35 ν. 4704/2020 (Α' 133).

Ο προϋπολογισμός της Δράσης για την περίοδο **2022-2023** ανέρχεται στο ποσό των 291.200.000,00 ευρώ. Από το σύνολο του ποσού αυτού, ποσό ύψους 136.336.425 ευρώ, προήλθε από πόρους των περιφερειακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027, ποσό ύψους 154.863.575,00 ευρώ προήλθε από εθνικούς πόρους. Η δράση επίσης χρηματοδοτείται και από πιστώσεις ύψους **40.000.000,00** ευρώ από τον κρατικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων.

Ο προϋπολογισμός της Δράσης για την περίοδο **2023-2024** ανέρχεται στο ποσό των 291.200.000,00), και βαρύνει και τα δύο σκέλη (εθνικό με ποσό 169.537.971€ και συγχρηματοδοτούμενο με ποσό 121.662.029€) του προγράμματος και θα καλυφθεί με πιστώσεις που έχουν ήδη προβλεφθεί στο ΠΔΕ για την περίοδο υλοποίησης της δράσης (εντός των ετών 2023- 2024). Η δράση επίσης χρηματοδοτείται και από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, με ποσό ύψους **50.000.000,00 ευρώ** στον Ειδικό Φορέα Ε.Φ. 1033-202-0000000 ΑΛΕ 2310889001, η οποία κατανέμεται σε ποσό ύψους είκοσι εκατομμυρίων ευρώ (20.000.000) για το 2023 και τριάντα εκατομμυρίων ευρώ (30.000.000) για το 2024».

Η συνολική δαπάνη **για τα έτη 2024 και 2025** ανέρχεται στο ποσό ύψους 291.200.000,00 ευρώ, θα βαρύνει και τα δύο σκέλη (εθνικό και συγχρηματοδοτούμενο) του προγράμματος και θα καλυφθεί με πιστώσεις που έχουν ήδη προβλεφθεί στο ΠΔΕ για την περίοδο υλοποίησης της δράσης (εντός των ετών 2024 και 2025). Η δράση θα χρηματοδοτηθεί επιπλέον με ποσό ύψους εβδομήντα εκατομμυρίων ευρώ (**70.000.000,00 €**) σε βάρος του προϋπολογισμού του Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας Ειδικού Φορέα Ε.Φ. 1034-202-0000000 και ΑΛΕ 2310889001, η οποία κατανέμεται σε ποσό ύψους είκοσι οκτώ εκατομμυρίων ευρώ (28.000.000 €) για το 2024 και σαράντα δύο εκατομμυρίων ευρώ (42.000.000 €) για το 2025.»

Συνοψίζοντας, τα μέτρα της πολιτείας για τη στήριξη των νέων οικογενειών, αποδεικνύουν τη δέσμευση της χώρας μας να ανταποκριθεί στις σύγχρονες ανάγκες και προκλήσεις που αντιμετωπίζουν. Μέσα από πολυεπίπεδες δράσεις και ουσιαστική οικονομική στήριξη, η πολιτεία επιδιώκει να ενισχύσει το θεσμό της οικογένειας ως τον πυρήνα της κοινωνικής συνοχής και της δημογραφικής ανάκαμψης. Θα συνεχίσουμε σταθερά για τη δημιουργία ενός περιβάλλοντος που προσφέρει ευκαιρίες ανάπτυξης και ασφάλειας για τις νέες οικογένειες και τα παιδιά, διασφαλίζοντας ένα βιώσιμο και ελπιδοφόρο μέλλον.

Η ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ